

Костенко А.В., Шуляк В.В.

ФОРМУВАННЯ УМІНЬ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ ДО ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ

Актуальність проблеми зумовлена модернізацією сучасної системи вищої освіти, яка полягає в підготовці майбутнього інженера-педагога, здатного здійснювати педагогічне спілкування на високому рівні. Загострення конкурентних відносин на ринку праці, поява нових можливостей для розкриття професійного потенціалу фахівця професійно-освіти вимагають від вищих навчальних закладів їхньої якісної комунікативної підготовки, невід'ємною частиною якої є формування комплексу умінь та навичок самопрезентації.

Сучасні дослідження проблеми формування комунікативно-професійних умінь майбутнього фахівця носять частковий характер і, переважно, стосуються: умінь в галузі культури мовлення (А. Богуш, Н. Орланова, Р. Буре, Л. Островська, І. Луценко); техніки мовлення (А. Ніколаїчева, Л. Горбушина, М. Боголюбська, В. Шевченко); невербальних засобів педагогічного спілкування (О. Формановська та ін.). Але проблема самопрезентації інженера-педагога є малодослідженою.

Самопрезентація – це вміння ефективно і виграно подавати себе в різних ситуаціях, індивідуальний стиль спілкування, неповторний образ, який не тільки подобається самому собі, але привабливий для навколишніх. Головна мета самореалізації інженера-педагога – зуміти розкрити суб'єктам педагогічного процесу, насамперед, учням, свої професійні якості, особливості характеру, привабливі якості як людини, громадянина.

Виходячи з визначення самопрезентації, можемо стверджувати, що для її успішної реалізації у майбутніх інженерів-педагогів має бути сформована цілісна система комунікативних умінь та навичок (дотримання принципів гуманізації та демократизації спілкування, встановлення контакту з комунікантами, досконалого володіння вербальними та невербальними засобами та ін.). У практиці комунікативної підготовки, яка здійснюється в УПА, виділено 8 груп комунікативних умінь, значну частину з яких студенти 4 курсу мають розвинути на лекційних і практичних заняттях з курсу «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності» за спроектованою програмою самовдосконалення.

Реалізація цих завдань передбачає дотримання таких важливих принципів, у додаток до означених вище, як-от: принцип гармонії відносин особистості «Я» і сутності «Я», принцип творчого задоволення, принцип свободи, принцип особистого зусилля, принцип любові до життя, принцип самовдосконалення особистості.

Для виявлення готовності до самопрезентації та рівня сформованості відповідних умінь нами було здійснене анкетування 46 студентів 3 і 4 курсів нашої академії. Серед опитаних 15 (33 %) респондентів мають високий рівень готовності до само презентації, 2 (4 %) – середній, 29 (63 %) низький. Остання низька цифра може пояснюватися й власною невпевненістю, підвищеною тривожністю. Вона дещо не співвідноситься з даними за наступним питанням, у відповідях на яке визнано, що 1 (2 %) студент має високий рівень умінь, 39 (85 %) – середній, 6 (13 %) – низький. Ці статистичні результати спонукають педагогів академії до удосконалення методики навчання професійної самопрезентації майбутніх інженерів-педагогів.

Робота виконана під керівництвом доц. каф. ПМПН Лисенко С. А.